

RVP 78-42-M/02 Ekonomické lyceum

1 Základní právní pojmy

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
1 Člověk v lidském společenství ✓ rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti	✓ žák debatuje o pozitivních a problémech multikulturního soužití	<ul style="list-style-type: none"> • základní právní systémy
2 Člověk jako občan ✓ svobodný přístup k informacím ✓ stát	✓ dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	<ul style="list-style-type: none"> • publikace a forma právních předpisů • Sbírka zákonů, Portál veřejné správy • právo a stát
3 Člověk a právo ✓ právo a spravedlnost ✓ právní řád, právní vztahy	✓ vysvětlí pojem právo, uvede příklady právních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • právo a stát • Právní vztahy
4 Člověk a svět (praktická filozofie) ✓ význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie při řešení životních situací	✓ debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (a to s využitím vhledu do díla významných představitelů filozoficko-etického myšlení)	<ul style="list-style-type: none"> • zákonnost a právní vědomí • základní právní systémy • morální a právní normy, Immanuel Kant • právo a spravedlnost

2 Ústavní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
1 Člověk v lidském společenství ✓ rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti	✓ žák debatuje o pozitivích a problémech multikulturního soužití	<ul style="list-style-type: none"> • základní práva a svobody občanů • demokratické principy • Listina základních práv a svobod
2 Člověk jako občan ✓ základní hodnoty a principy demokracie ✓ lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv ✓ česká ústava, politický systém v ČR ✓ politické strany, volební systémy, volby	✓ charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy ✓ objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech ✓ charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb	<ul style="list-style-type: none"> • demokratické principy • volby do PS, do Senátu, volby prezidenta ČR • legislativní proces • Listina základních práv a svobod • moc soudní • veřejný ochránce práv • demokratické principy • politický systém • volby do PS, do Senátu
3 Člověk a právo ✓ právní stát ✓ soustava soudů v České republice ✓ notáři, advokáti, soudcové	✓ vysvětlí pojem právní stát, uvede příklady právní ochrany ✓ popíše soustavu soudů, advokacie a notářství	<ul style="list-style-type: none"> • moc soudní • notáři a advokáti
4 Člověk a svět (praktická filozofie) ✓ základní filozofické problémy ✓ proměny filozofického myšlení v dějinách ✓ význam filozofie v životě člověka	✓ debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií)	<ul style="list-style-type: none"> • základní práva a svobody občanů • Listina základních práv a svobod • John Locke, Charles de Montesquieu

3 Občanské právo

Podnikání a podnikové činnosti

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
Organizace, podnik, právní úprava podnikání ✓ právní formy podniku (obchodní společnosti) – založení, vznik, zrušení, zánik	✓ žák pracuje s obchodním zákoníkem nebo výňatkem z něho	<ul style="list-style-type: none"> • podnikání, podnikatel • obchodní společnosti
Prodejní činnost, obchodní závazkové vztahy ✓ obchodní závazkové vztahy – vznik, změna, zajištění, zánik ✓ kupní smlouva, smlouva o dílo	✓ orientuje se v právní úpravě obchodních závazkových vztahů – např. ukáže, jak řešit odpovědnost za vady či škodu, srovná prostředky zajištění závazků, porovná důsledky změn závazků	<ul style="list-style-type: none"> • kupní smlouva • smlouva o dílo • závazkové vztahy, • zajištění závazků • odpovědnost za škodu

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
2. Člověk jako občan ✓ svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií	✓ dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	<ul style="list-style-type: none"> • obchodní rejstřík • insolvenční rejstřík
3. Člověk a právo ✓ právní vztahy vlastnictví, právo smlouvy, odpovědnost za škodu ✓ soustava soudů v ČR	✓ popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a z vlastnického práva ✓ popíše soustavu soudů	<ul style="list-style-type: none"> • kupní smlouva • smlouva o dílo • rejstříkové soudy

4 Pracovní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
3. Člověk a právo ✓ smlouvy, odpovědnost za škodu	✓ žák popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní smlouva • dohoda o provedení práce • dohoda o pracovní činnosti • práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele • odpovědnost za škodu zaměstnance a zaměstnavatele
Podnikání a podnikatelské činnosti ✓ bezpečnost a ochrana zdraví při práci	✓ vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a ochrana zdraví při práci

5 Občanské soudní řízení

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
5 Člověk a právo ✓ právní ochrana občanů ✓ soustava soudů v ČR	✓ žák popíše činnost soudů ✓ popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv	<ul style="list-style-type: none"> • soudy věcně, místně a funkčně příslušné • občanské soudní řízení, žaloba, rozsudek, vykonatelnost rozsudku

6 Živnostenské právo

Ekonomické vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
Podnik, podnikové činnosti, řízení podniku ✓ podnikání ✓ právní formy podnikání ✓ ukončení podnikání	✓ žák rozlišuje druhy živností	<ul style="list-style-type: none"> • živnosti, provozování živnosti, živnostenská správa

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
2. Člověk jako občan ✓ struktura veřejné správy	✓ uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy	<ul style="list-style-type: none"> • živnostenská správa

7 Správní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
4 Člověk jako občan ✓ struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva ✓ občanská participace, občanská společnost	✓ žák uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy	✓ územní samospráva, samostatná působnost obce a kraje, občané obce a kraje, volby obecního zastupitelstva, orgány obce a kraje, obecní úřad, krajský úřad, hospodaření obce a kraje, rozpočet obce a kraje, obecně závazné vyhlášky
5 Člověk a právo ✓ správní řízení		<ul style="list-style-type: none"> • správní řízení, správní rozhodnutí

8 Trestní právo

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
1 Člověk jako občan <ul style="list-style-type: none"> ✓ základní hodnoty a principy demokracie ✓ lidská práva, jejich obhajování ✓ politický radikalismus a extremismus ✓ teror, terorismus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ žák charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy ✓ objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat ✓ vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem ✓ vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	<ul style="list-style-type: none"> • základní zásady trestního práva procesního • trestní právo procesní, trestní řízení • trestné činy hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, teroristického útoku, teroru
2 Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> ✓ právní ochrana občanů ✓ trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení ✓ kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů ✓ objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání ✓ popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči; popíše, kde může v této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů	<ul style="list-style-type: none"> • trestní právo procesní • orgány činné v trestním řízení • pojem a prameny trestního práva, trestní právo hmotné, trestní právo procesní • zvláštní část trestního zákoníku • trestné činy na dětech, provinění nezletilých, pomoc obětem trestných činů – Linka bezpečí, Bílý kruh bezpečí, Naše dítě

9 Právo EU

Společenskovědní vzdělávání

Učivo podle RVP	Očekávané výstupy	Učivo z učebnice
1 Člověk v dějinách (dějepis) ✓ Novověk – 20. století	✓ žák popíše vývoj evropské integrace	<ul style="list-style-type: none"> • historický exkurz
2 Soudobý svět ✓ integrace ✓ ČR a svět	✓ charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku ✓ vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejích aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • primární a sekundární právo • nadstátnost EU
3 Člověk jako občan ✓ základní hodnoty a principy demokracie ✓ lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv ✓ stát, státy na počátku 21. století, český stát	✓ objasní demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy, ✓ popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika EU • Evropský veřejný ochránce práv • systém soudů EU • nadstátnost EU
5 Člověk a právo ✓ právo, právní stát ✓ právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy	✓ vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • primární a sekundární právo • stížnost • Evropský veřejný ochránce práv • systém soudů EU